

TURNHOUT

Stadsmagazine
december 2023

DE 2

Raamdichter &
raamschrijver

ARTIKEL

Achter de schermen
van het Wintersalon

IN BEELD

Beste wensen
voor 2024!

18

WINTERS WANDELEN IN HET VENNENGEBIED

06

ACTUA

Sporten
in de winter

09

VRAAG HET HEM ZELF

Schrijfmarathon
Amnesty International

14

DE ROUTE

Turnhout by Night

TURNHOUTS TOPSTUK IN HET MAS

Met het 'Topstukkendecreet' beschermt Vlaanderen bijzondere voorwerpen met een archeologische, (cultuur-)historische, artistieke of wetenschappelijke waarde. Drie keer komt Turnhout op de 'Topstukkenlijst' voor: met een zestiende-eeuws zilveren zoutvat van Geeraert de Rasier en een eveneens zestiende-eeuws muziekhandschrift, allebei uit de collectie van het Begijnhofmuseum, en met een achttiende-eeuwse koorkap van de Sint-Pieterskerk.

Om het zoutvat te zien, moet je dezer dagen wel naar Antwerpen. Samen met 99 andere Vlaamse topstukken maakt het tot 25 februari 2024 deel uit van de expo 'Zeldzaam & Onmisbaar' in het Museum aan de Stroom (MAS).

➔ [begijnhofmuseum.be/
topstuk-zoutvat](http://begijnhofmuseum.be/topstuk-zoutvat)

NOMINEER JOUW SPORT- KAMPIOENEN

Elk jaar huldigen de Turnhoutse sportraad en sportdienst opmerkelijke sportlaureaten, -prestaties en -jubilea. Twee keer krijgen de Turnhoutenaars een stem in de verkiezing: eerst door kanshebbers voor te dragen, in een latere fase door hun favoriete genomineerde te kiezen in elke categorie. Alle sporters en alle sporters komen in aanmerking.

Kandidaten voorstellen kan via de website. De huldiging vindt plaats op 14 maart 2024.

➔ [www.turnhout.be/
sportkampioenen-2023](http://www.turnhout.be/sportkampioenen-2023)

HERTELIJKE BUURTEN

Is jullie buurt rond de eindejaarsdagen het hartelijkste en meest schitterende deel van de stad? Dan maken jullie kans op een prijs die helemaal bij jullie past: een warm winters buurtfeest. Stel je daarom dadelijk kandidaat als 'mooist versierde buurt'. Op 10 december worden de inschrijvingen afgesloten.

➔ www.turnhout.be/hertelijke-buurten

VERWELKOM DRIEKONINGENZANGERS MET AFFICHE

Voor (verlegen) kinderen is het geruststellend te weten dat ze welkom zijn als ze aanbellen. Toon met een kleurplaat-affiche aan je raam dat ze bij jullie hun driekoningen- of nieuwjaarsliedje mogen zingen!

➔ Download via [www.turnhout.be/
kleurplaat-zangers](http://www.turnhout.be/kleurplaat-zangers)

SPORTEN IN DE WINTER

MAAK JE LIJF
STERK, SOEPEL EN
STABIEL EN BLIJF IN
BEWEGING

Bewegen is gezond, ook in de winter. Daarmee is eigenlijk alles gezegd – maar omdat het in de menselijke natuur zit om al eens uitvluchten te zoeken, proberen deze twee pagina's je nog eens extra te motiveren. Laat jij je nooit ontmoedigen door regen of koude of een te drukke agenda? Dan kan je dit artikel overslaan; op de volgende bladzijden vind je weesgedichten, Winter in Turnhout, Amnesty International en Turnhout by Night.

Maar als je van jezelf weet dat je in de winter liever wegkruipt in een gezellige, warme huiskamer of als je een kampioen bent in ontwikingsstrategieën, dan lees je beter nog even voort: de adviezen van Tinne van Beek (Beweegpraktijk) zijn heel overtuigend.

BOUW WEERBAARHEID OP

Tinne: 'Je lichaam is één geheel. Door te bewegen, werk je aan je algehele conditie én gezondheid, zowel fysiek als mentaal. Die boodschap probeer ik elke dag over te brengen aan de

mensen die ik begeleid, zowel in groep als individueel op maat. Ondersteunen en motiveren op een professionele manier, dat is de grondslag van mijn job en dat begint voor mij bij mijn eigen enthousiasme. Bijvoorbeeld door zélf in de praktijk te brengen wat ik aanbeveel: altijd blijven sporten, niet alleen in de zomer en niet alleen als je zin

hebt. Bijt door als het regent of na een stresserende dag, want juist dan heb je daar profijt van. Zo'n overwinning op jezelf geeft je mentale weerbaarheid een boost en ook je fysieke welbevinden zal verbeteren.'

VOLHOUDEN

'Het is een natuurlijke reflex om op donkere vriesavonden veilig en warm weg te kruipen, maar tegelijk isoleer je jezelf van de buitenwereld. Wie veel alleen thuiszit, kan daardoor zelfs geleidelijk eenzaam of gedeprimeerder worden. Zoek

daarom gezelschap om samen te gaan sporten of sluit je aan bij een sportactiviteit in groepsverband. Niet alleen stimuleren jullie mekaar dan om bezig te blijven en vol te houden, tegelijk bouw je een netwerk op en leg je nieuwe contacten. Dat is twee keer winst voor je gezondheid en je welzijn.'

TOTAALPAKKET

'Naargelang je ouder wordt, neemt je spiermassa af en verkorten en verstijven je spieren. Hoe ouder je wordt, hoe belangrijker het is om in bewe-

ging te blijven. Ik raad aan om spierversterkende oefeningen te combineren met oefeningen die je mobiliteit, je flexibiliteit en je lenigheid verbeteren. Zo versterk je ook je evenwicht en dus je veiligheid. Als je hulp nodig hebt om de juiste oefeningen te vinden, vraag dan raad bij mij of een andere beweegcoach of zoek een sportvereniging die je op weg kan helpen. Mijn voornaamste advies: maak je lijf sterk, soepel en stabiel en blijf in beweging. Dat is bijzonder heilzaam.'

➔ www.beweegpraktijk.be

BESTE WENSEN VOOR 2024!

Iedereen bij Stad Turnhout wenst iedereen in de stad Turnhout een mooie kerst- en eindejaarsperiode en veel voorspoed in het volgende jaar!

Op **vrijdag 15 december om 19.30 uur** ben je welkom op de Grote Markt voor de officiële opening van het Wintersalon. Op **zondag 7 januari om 15 uur** ben je daar

opnieuw welkom, dan om te toosten op het nieuwe jaar: tijdens 'Klinken met de Binken' trakteert het stadsbestuur alle Turnhoutenaren op een gratis consumptie.

VRAAG HET HEM ZELF

Rasooli,
Mensenrechtenactivist,
lid van Amnesty International

Heb je een concrete vraag die ook interessant is voor een andere Turnhoutenaar? Bezorg die dan via www.turnhout.be/vraagghethemzelf. Je leest hier het antwoord!

WAT IS DE BEDOELING VAN DE AMNESTY SCHRIJFMARATHON?

Wij schrijven het hele jaar door brieven naar de regeringen van landen waar mensen in de gevangenis zitten omdat ze opkomen voor hun rechten of die van anderen, die vervolgd worden omdat ze zich verzetten tegen een regime dat de mensenrechten schendt. Eén keer per jaar, in december, organiseren we grotere schrijfactivaties.

HELPT HET OM BRIEVEN TE SCHRIJVEN?

Tienduizenden brieven uit Vlaanderen, honderdduizenden wereldwijd, bereiken de regeringen per post of via de ambassades. Ik ben al 28 jaar mensenrechtenactivist; elke actie telt, elke brief is belangrijk.

Amnesty Schrijfmarathon in de bibliotheek
Hele maand december
Schrijf dag met koffie en muziek op 16 december

ACHTER DE SCHERMEN VAN HET WINTERSALON

Al zolang er chalets op de Grote Markt staan tijdens de kerstperiode, wordt eentje daarvan bemand door de Werkgroep Homofilie Kempen (WHK). Sterker nog: zij zijn de éniige vereniging die zo'n loyale geschiedenis kan claimen. 'We hebben geen enkele editie gemist. Wij waren er lang vóór de ijs- of rolpiste, voor de 'Wintertuin', voor de optredens en de randanimatie. We verwerven er bekendheid voor onszelf en fondsen voor een goed doel.'

Voorzitter Marc De Bisschop was in 2001 medeoprichter van de WHK. 'Onze voornaamste doelstelling van toen blijft vandaag nog altijd overeind: praten met mensen die worstelen met hun geaardheid. Tegenwoordig ben ik de enige binnen de vereniging die zich daarmee bezighoudt. Die gesprekken zijn altijd intensief, maar de frequentie ervan verschilt: soms krijg ik meerdere aanvragen in één week, soms een paar maanden helemaal niets. Ook per persoon kan het aantal afspraken erg variëren,

dat is individueel. Maar hoe dan ook blijft het de kern van onze werking. Daarnaast organiseren we elke maand een activiteit voor onze leden, momenteel een 40-tal.'

Je voert zulke gesprekken al meer dan twintig jaar. Is er in die tijd iets verschoven in de maatschappij? Is de strekking of de inhoud veranderd?

Marc: 'De gesprekken zijn naar mijn aanvoelen gemakkelijker geworden. Mensen die nu hulp vragen, zijn meer bereid om te

luisteren. In de beginjaren kreeg ik ook vaker de vraag 'om met de ouders te gaan praten' en dat pakte niet altijd goed uit. Daar zijn bedreigende situaties mee gemoeid geweest. Niet dat ik geloof dat in deze tijd iederéén al mee is wat acceptatie betreft, maar mensen schrikken er ook niet meer zo voor terug. Dat merken we zelfs bij onze chalet op het Wintersalon. Mensen vragen nogal eens wat 'WHK' betekent en dan merken we soms een zekere onwennigheid. Maar het is nog nooit

gebeurd dat ze onze waren niet meer moeten hebben.'

WELKOM IN HET WINTERSALON

Nieuw dit jaar is een extra feestweekend nog vóór de kerstvakantie. Het Wintersalon en de rollerpiste gaan namelijk al een keer open in het weekend van 15 tot en met 17 december. De grote opening komt er dan een week later, wanneer op vrijdag 22 december de lange feestperiode wordt ingezet, die duurt tot 7 januari. Tussentijds, van 18 tot en met 21 december, blijven de chalets en de rollerpiste gesloten.

ONZE OPBRENGSTEN GAAN NAAR EEN GOED DOEL

In dat vooruitgeschoven weekend worden de chalets onder meer bemand door verenigingen die graag willen deelnemen, maar die geen lange periode kunnen overbruggen. In de kerstvakantie worden hun chalets door andere uitbaters overgenomen.

Marc: 'Wij zijn er altijd al in geslaagd om de héle periode mee

te draaien en ook nu zijn we er de hele tijd bij. Elke dag hebben we vier mensen die in twee shifts de zaken behartigen. Dit jaar verkopen we hotdogs.

Sinds het begin hebben we er bewust voor gekozen om geen alcoholische dranken te verkopen, we hebben altijd voor eten gezorgd. Dat is natuurlijk wel

arbeidsintensiever, omdat we het moeten klaarmaken. Niet te onderschatten: vorig jaar zijn er bijvoorbeeld toch zo'n 3 700 hamburgers over onze toonbank gegaan.'

GOED DOEL

Ondanks de lage verkoopprijzen zijn de inkomsten elk jaar hoog. Voor veel verenigingen is de chalet een dankbare bron van inkomsten om de kas te spijzen.

Marc: 'Zo zijn wij inderdaad ook begonnen, maar een zestal jaar geleden kwamen we tot de slotsom dat we onze activiteiten voortaan konden bekostigen zónder de opbrengst van het Wintersalon en sindsdien schenken we die aan een goed doel. Dat kozen we na een getuigenis over kinderen met kanker: nu brengen we elk jaar een cheque voor de patiëntjes naar een Antwerps ziekenhuis. We weten dus goed waar het geld terecht komt en we blijven trouw aan de gekozen bestemming. Een goede motivatie om door te blijven gaan.'

➔ **Zelf contact opnemen met de WHK?**

Dat kan per mail naar whk@skynet.be.

Adopteer een weesgedicht en maak van de stad één grote dichtbundel tijdens de Poëzieweek in januari. Vanaf 13 december kan je gratis een gedicht kiezen en aanvragen via weesgedichten.be. Heb je een vaste hand en een kunstig handschrift? Meld je dan in de bib om mee gedichten op ramen te schrijven.

Interview op www.turnhout.be/weesgedichten

Stephanie Gillis
Schrijft geadopteerde gedichten op ramen

IK ZET DE TAAL VAN DE DICHTER OM IN BEELDEN

Creativiteit is besmettelijk: voor je het weet, steek je iemand anders aan. Mensen die er vatbaar voor zijn, gaan op zoek naar ons werk.

Annabel Rolloos
Biedt eigen gedicht ter adoptie aan

IK OPEN EEN DEUR NAAR MEZELF IN MIJN GEDICHTEN

Eerst durfde ik dat maar op een kier, nu al verder. Via de weesgedichten bereik ik mensen; ze zijn een laagdrempelige ode aan het woord.

DE ROUTE

TURNHOUT BY NIGHT

Wacht tot het donker is! Op zaterdag 20 januari wordt de duisternis spectaculair opgelicht. Schrijf je op voorhand in, dan zijn de tickets voordeliger. Pendelbussen brengen je van Parking Stadspark naar de Warande, een van de startlocaties.

➔ Alle info op www.turnhoutbynight.be vanaf 17 november

HOE LATER OP DE AVOND HOE SCHONER VOLK

Geniet volop van kunst en animatie op meer dan twintig plaatsen onderweg: theater, muziek, dans en meer.

TURNHOUT BY NIGHT IS TURNHOUT BY LIGHT

Bijzondere verlichting kleurt de avond en de nacht. Alles blijft nog een verrassing, maar sla de fietsbrug niet over!

AVONDAVONTUUR VOOR KINDEREN

Kinderhelden Nora, Joppe en Laurens nemen kinderen mét een schatkaart mee op pad. Let op voor obstakels en hindernissen!

DE NACHT EN DE GIDS BRENGEN RAAD

Voor senioren is er een verkort en gegidst traject, met een deel van verlichting en animatie, plus verhalen als bonus.

PIONIER IN DIEPE GEOTHERMIE

Diep onder de voeten van de Turnhoutenaren ligt een onuitputtelijke én milieuvriendelijke energiebron: heet water. In de aarde zit namelijk natuurlijke warmte, afkomstig van de gloeiend hete kern van de planeet. Als die aardwarmte kan worden bovengehaald, bijvoorbeeld door warm water op te pompen, is het mogelijk om er gebouwen mee te verwarmen. 'Dat is diepe geothermie. En daar gaan we in Turnhout gebruik van maken.'

Schepen van Duurzaamheid, Milieu en Energie Astrid Wittebolle:

'Geothermie gebruiken om klimaatvriendelijk aardgas te vervangen, dat is een unicum in Vlaanderen. Het vergt inspanningen om dergelijk pionierswerk op stedelijke schaal mogelijk te maken en te regisseren, maar als we de klimaatdoelstellingen van 2030 en 2050 willen halen, is het gewoon een noodzaak.'

DUURZAAM EN LOKAAL

'Geothermie is duurzaam, omdat er een altijd durende kringloop wordt opgebouwd:

warm water wordt opgepompt, omgezet in energie en uiteindelijk weer teruggepompt in de aardlaag waaruit het kwam, waar de aardkern het dan opnieuw kan verwarmen. Geothermie is bovendien ook lokaal: de aardwarmte wordt in Turnhout opgewekt en via plaatselijke warmtenetten rechtstreeks in Turnhout aangewend, in woningen, kantoorgebouwen en industriezones. Wat hier uit de grond komt, wordt hier gebruikt. Dat de warmwaterbronnen onder de Kempense zandgronden geschikt zijn, is ondertussen bewezen door de diepegeothermiecentrale die Janssen Pharmaceutica in Beerse succesvol in bedrijf heeft gesteld.'

COLLECTIEF

'Om een stadsbreed warmtenet te creëren, zoeken we naar een collectieve oplossing waar veel warmte-afnemers gebruik van willen maken. Ook dat vergt een grote omslag. Om de bron te ontwikkelen, wordt kapitaal gezocht bij private en publieke investeerders. Om de bron vervolgens te gebruiken, hebben we een distributiesysteem nodig en daarvoor werken we samen met Fluvius. Kortom: het is nog niet voor deze winter, maar we zetten grote stappen. Tegen 2027 verwachten we resultaten.'

DIEPE GEOTHERMIE IS DUURZAAM EN LOKAAL

*Astrid Wittebolle,
schepen van Duurzaamheid,
Milieu en Energie*

HET NIEUWE NET VAN DE LIJN

In het zuiden van de Kempen rolt De Lijn in januari 2024 een nieuw busaanbod uit. Voor Turnhout en de rest van de Noorderkempen komen de grote veranderingen er pas in latere fases, behalve voor wie de bus naar Leuven neemt: die moet al vanaf 6 januari 2024 overstappen in Herentals.

Over de andere wijzigingen in de regio, vanaf circa einde 2024, krijg je informatie in de loop van volgend jaar of via www.delijn.be/nieuwenet.

KORT

WINTERS WANDELEN IN HET VENNENGEBIED

Een interactieve wandeling voor de kinderen, een kilometerslange uitdaging voor volwassenen of een lampionwandeling met het hele gezin: veel keuze in een prachtig decor!

STUDEREN ONDER EEN NIEUW DAK?

Jeugdcentrum Wollewei krijgt een nieuw dak en is daardoor even té rumoerig voor blokkende studenten. Maar elders zijn er goede plaatsen beschikbaar!

www.turnhout.be/studeerruimtes

KERSTSHOPPEN IN TURNHOUT

Cadeaus kopen mét animatie: dat kan tijdens de shoppingweekends van 9-10 december of 16-17 december. Op zondag zijn de winkels open van 13 tot 18 uur. De handelaars- en horecavereniging hebben ook een cadeau: op 8, 9 en 10 december trakteren ze Turnhout op een minikerstmarkt op de Grote Markt.

DE VOORLEESBENDE

Deze groep (jong-)volwassenen met een handicap of chronische ziekte heeft een passie voor lezen. Zij lezen voor aan kinderen, die zo ongedwongen in contact komen met mensen met een handicap, die dezelfde talenten, wensen en dromen hebben als zijzelf.

Woensdag 13 december om 14.30 uur in de bibliotheek

#INSTADSKRANT

fotos_mundanas
Dansgroep zonne

smolders.sandra
under the bridge

laureyntom
Avond in Turnhout ...

jef.debacker
Just a lamp post.

petra.peeters.101
Beautiful colors of nature!

bvl29 #outsideisfree

De Turnhoutse herfst was fotogeniek, en ook 'Winter in Turnhout' wordt dat zéker.

De rollerpiste, het Wintersalon en de Wintertuin, de Hert&RUN, de winterwandelingen in het Vennengebied enzovoort: deel je foto's openbaar via Instagram met #instadskrant.

REDACTIE

Communicatie, Stadskantoor, Campus Blairon 200, Turnhout, 014 44 33 45, lieve.quadflieg@turnhout.be, www.turnhout.be

Volg ons op Facebook via www.facebook.com/stadturnhout

Verantwoordelijke uitgever
Paul Van Miert,
Campus Blairon 200, Turnhout

GEDRUKT DOOR GROUP JOOS

ISO 14001
100% GERECYCLEERD PAPIER
MVO GECERTIFICEERD

PRAKTISCH

De diensten werken op afspraak. Je kan online een tijdstip reserveren of telefoneren naar 014 44 33 11.

Stadskantoor	014 44 33 11	www.turnhout.be/loketten
OCMW Turnhout	014 47 47 47	www.turnhout.be/loketten
Welzijnsonthaal	014 47 11 00	www.turnhout.be/loketten
Recyclagepark	014 42 48 81	www.iok.be/afval

winterinturnhout.be

WINTER

TURNHOUT